

energiavirasto

Kestävyysskriteerit, jakelovelvoite ja tikettikauppa

Biokaasulla energiakauppaan -seminaari 20.4.2023

Johtava asiantuntija Mari Tenhovirta

Reilua energiaa

Kestävyysskriteerit

Mihin tarvitaan kestävää biokaasua?

Jakeluvelvoite

- Voi täyttää vain kestävällä biokaasulla

Päästökauppa

- Vain kestävä biokaasu voi olla nollopäästöistä

Verotus

- Kestävän biokaasun alempi verokanta

Valtiontuki

- Tukipäätöksissä voidaan edellyttää kestävyys osoittamista

Lainsäädäntö

RED II-direktiivi

- Liikenteen biopolttoaineiden osuus 14 % vuonna 2030
- Biomassapolttoaineet sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotannossa kestäviä
- Kestävyysskriteerit

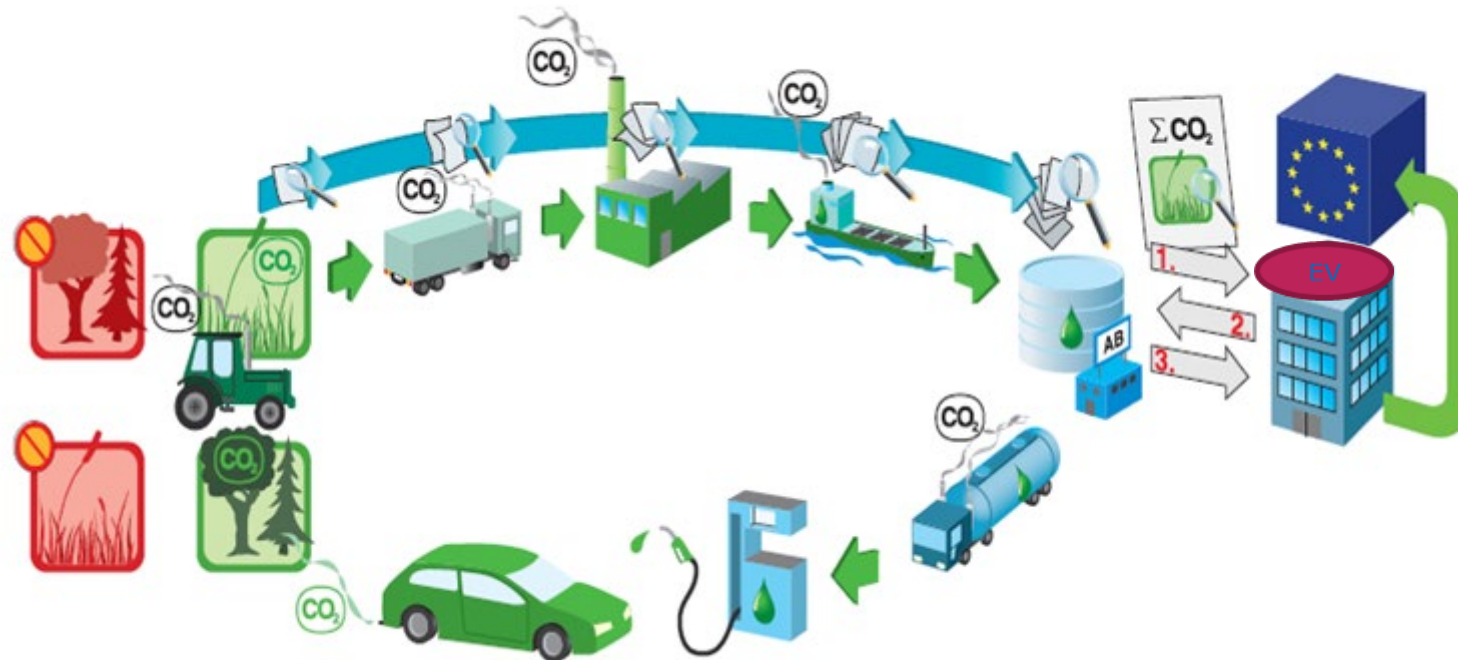
Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (393/2013, kestävyyslaki)

- Toimeenpanee RED II:n kestävyyskriteerien osalta
- Energiavirasto hoitaa kestävyyslain mukaisia viranomaistehtäviä

Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007, jakeluvelvoitelaki)

- Suomessa liikenteen tavoitteiden saavuttamisen keinoksi valittu jakeluvelvoite

Biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden kestävyys

Kestävyysskriteerit

energiavirasto

Kasvihuonekaasupäästövähennys 6 §

- Biopolttoaineet, bionesteet, liikenteen biokaasu: 50 % ennen 1.10.2015, 60 % 6.10.2015-31.12.2020 ja 65 % 1.1.2021 ->
- Biomassapolttoaineet: 70 % 1.1.2021-31.12.2025 ja 80 % 1.1.2026 ->

Maatalousbiomassa 7-9 §

- Biologinen monimuotoisuus
- Maankäytön muutos
- Turvemaiden kuivattaminen

Metsäbiomassa 10 – 10 a §

- Alkuperä: Hakkuiden laillisuus, metsän uudistaminen, luonnonsuojelualueet jne.
- LULUCF-vaatimukset: Pariisin sopimus + NDC panos
- Tarkastelu maa- tai hankinta-alueella

Maatalousmaan jätteet ja tähteet 5 a §

- Seuranta- tai hallintasuunnitelmat maan laatuun ja maaperän hiilen kohdistuviin vaikutuksiin puuttumiseksi.

Biomassapolttoaineista tuotettu sähkö 6 a §

- Ns. energiatehokkuusvaatimukset.
- Ainoastaan biomassapolttoaineista sähköä tuottavia uusia laitoksia (25.12.2021 ->)

Miten biokaasun kestävyys voi osoittaa?

1. Euroopan Komission hyväksymät vapaaehtoiset järjestelmät
 - Hyväksytään kaikissa jäsenvaltioissa
 - ISCC, BioGrace jne.
2. **Kansallinen järjestelmä -> Energiaviraston antama hyväksymispäätös kestävyysjärjestelmälle**
3. Kestävyystodistukset
 - Poltto- ja raaka-aineiden siirtäminen kestävyysjärjestelmästä toiseen

- Suomen kansallinen järjestelmä
 - Haetaan hyväksymispäätöstä Energiavirastosta
 - Voimassa 5 v kerrallaan
 - Voi uusia (ilmoituksella)
 - Kestävyysjärjestelmä on hyväksymishakemuksen keskeisin osa
 - Kun kestävyysjärjestelmä on hyväksytty, toiminnanharjoittaja voi antaa kestävyystodistuksia biopolttoaine-, bioneste ja biomassapolttoaine-eristä

Kestävyyssjärjestelmän hyväksymishakemus

- Kestävyyssjärjestelmä
 - Lasketaan biokaasuerän **kasvihuonekaasupäästövähennys**
 - Selvitetään, että raaka-aineiden alkuperää koskevat **kestävyysskriteerit täyttyvät**
 - Sisältää ainetaseen ja riskiarvion
 - Tarkka, luotettava ja väärinkäytöksiltä suojattu
- Ovatko biokaasun raaka-aineet jätteitä, tähteitä, syötäväksi kelpaamatonta selluloosaa tai lignoselluloosaa
 - Kuuluuko raaka-aineesta valmistettu biokaasu veroluokkaan
 - Biokaasu R (kestävä)
 - Biokaasu T (kestävä, valmistettu jätteistä, tähteistä, syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta)
- Todentajan lausunto
 - Hyväksymispäätös

Ennakkotietohakemus (raaka-aineiden luokittelu)

- Kestävyysslain mukainen ennakkotieto
 - Onko raaka-aine jäte, tähde, syötäväksi kelpaamaton selluloosa tai lignoselluloosa
 - Alempi verokanta (T)
 - KHK-päästöt lasketaan jätteillä ja tähteillä keräily pisteestä
- Ennakkotietoa voi halutessaan hakea jättämällä hakemuksen Energiavirastoon
 - [Kestävyysskriteeriohjeessa](#) mainittu muutamien raaka-aineiden luokittelu
 - Julkiset päätökset Energiaviraston nettisivuilla
- Ennakkotieto on mahdollista saada nopeammin/aikaisemmassa vaiheessa kuin hyväksymispäätös

Kestävyyden osoittaminen päästökaupassa

- Kestävyys on osoitettava, mikäli haluaa biokaasulle päästökertoimeksi nolla 1.1.2023 alkaen
- Päästökauppajärjestelmässä biokaasun kestävyys on osoitettava
 - Kestävyystodistuksilla tai
 - Päästökauppatoiminnanharjoittajan omalla, hyväksytyllä kestävyysjärjestelmällä
 - Esim. kaatopaikkakaasu
- Mikäli kestävyyttä ei osoiteta
 - Biokaasu katsotaan fossiiliseksi
 - Tulee käyttää päästöluvan tarkkailusuunnitelman mukaista päästökerrointa

Jakeluvuote

Jakeluvelvoite

- Liikennepolttoaineiden jakelijoilla velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus uusiutuvia polttoaineita
 - Keskeisin liikenteen hiilidioksidipäästöjen alentamisen keino Suomessa
 - Edistää uusiutuvia polttoaineita -> korvaavat fossiilisia polttoaineita
 - Jakeluvelvoitelaki (446/2007, *laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä*)
- Jakeluvelvoitetta voi täyttää vain kestävästi tuotetuilla uusiutuvilla polttoaineilla
 - Kestävyysskriteerien täyttymisen voi osoittaa:
 - Energiaviraston hyväksymällä kansallisella kestävyysjärjestelmällä tai
 - EU:n hyväksymällä vapaaehtoisella järjestelmällä, esim. ISCC

Jakeluvelvoite

- **Jakeluvelvoite** = kestävien uusiutuvien polttoaineiden osuus kaikista jaelluista liikennepolttoaineista vuosittain
- **Lisävelvoite**, edistyneistä raaka-aineista (jakeluvelvoitelain liitteen mukaiset raaka-aineet) valmistetun uusiutuvan polttoaineen (+RFNBOt) osuus kaikista jaelluista liikennepolttoaineista
 - Sisältyy jakeluvelvoitteeseen, on sen osajoukko

Vuosi	Jakeluvelvoite, %	Lisävelvoite, %-yksikköä jv:sta	Vähimmäisosuusvelvoite, %-yksikköä jv:sta
2021	18,0	2,0	-
2022	12,0	2,0	0,2
2023	13,5	2,0	0,2
2024	28,0	4,0	0,2
2025	29,0	4,0	1,0
2026	29,0	6,0	1,0
2027	30,0	6,0	1,0
2028	31,0	8,0	1,0
2029	32,0	9,0	1,0
2030 ->	34,0	10,0	3,5

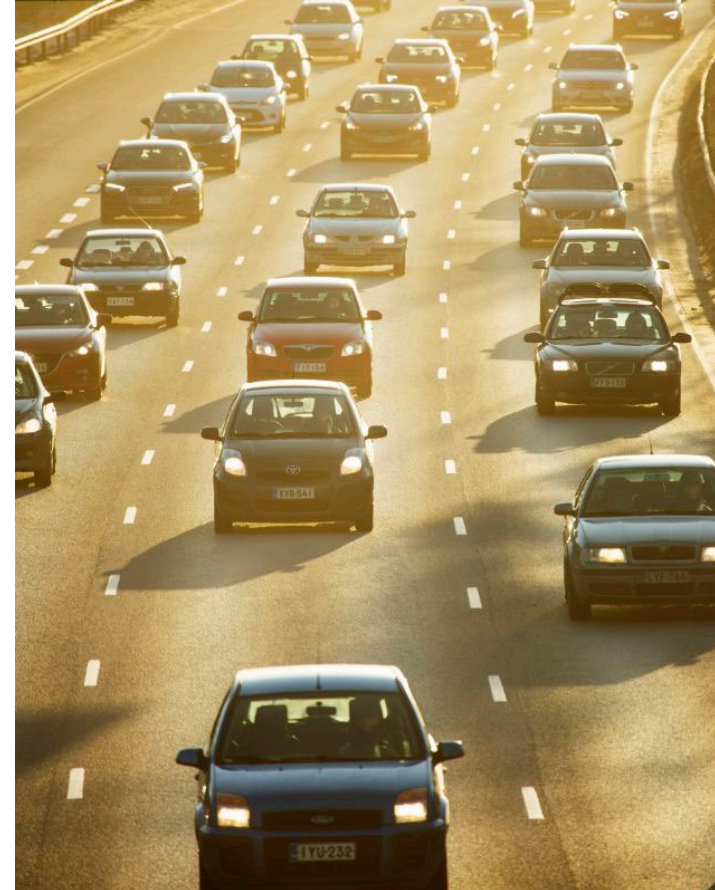
Jakeluvelvolliset

- **Nestemäisten** polttoaineiden jakelijat - **yli 1 000 000 l** kulutukseen toimittavat
- Kulutukseen toimitus = nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain (182/2010) 8 §:n 1 kohta
 - Neste, NEOT, Teboil
- **Kaasumaisten** polttoaineiden jakelijat - **yli 9 GWh** kulutukseen toimittavat
 - Kulutukseen toimitus = kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman **tankkauspisteen** kautta
 - Gasum
- Vapaaehtoiset jakelijat (vuonna 2023 17 kpl biokaasulaitosta)
 - **nestemäisten** polttoaineiden jakelijat: 100 000 l – 1 000 000 l
 - **kaasumaisten** polttoaineiden jakelijat: 1 GWh – 9 GWh

Vapaaehtoiset jakelijat

- Biokaasulaitokset voivat ilmoittautua mukaan jakeluelvoitteeseen vapaaehtoisina
 - Vahvistuspyyntö Energiavirastoon
- 1-9 GWh/vuosi biokaasua tuottavat toimijat
 - Useampi toimija voi ilmoittautua täyttämään jakeluelvoitetta yhdessä, jos 1 GWh raja ei muuten täyty
- Ilmoittautumisen DL seuraavalle vuodelle on 30.9.
 - 30.9.2023 mennessä ilmoittaneet voivat täyttää jakeluelvoitetta vuonna 2024
- Vapaaehtoinen jakelija tarvitsee kestävyysjärjestelmän
- Samat velvollisuudet kuin varsinaisella jakelijalla
 - Jakeluelvoiteilmoitus jätettävä Energiavirastoon vuosittain 31.3.
 - Kirjanpitovelvollisuus

Ennakkotietohakemus (raaka-aineiden luokittelu)

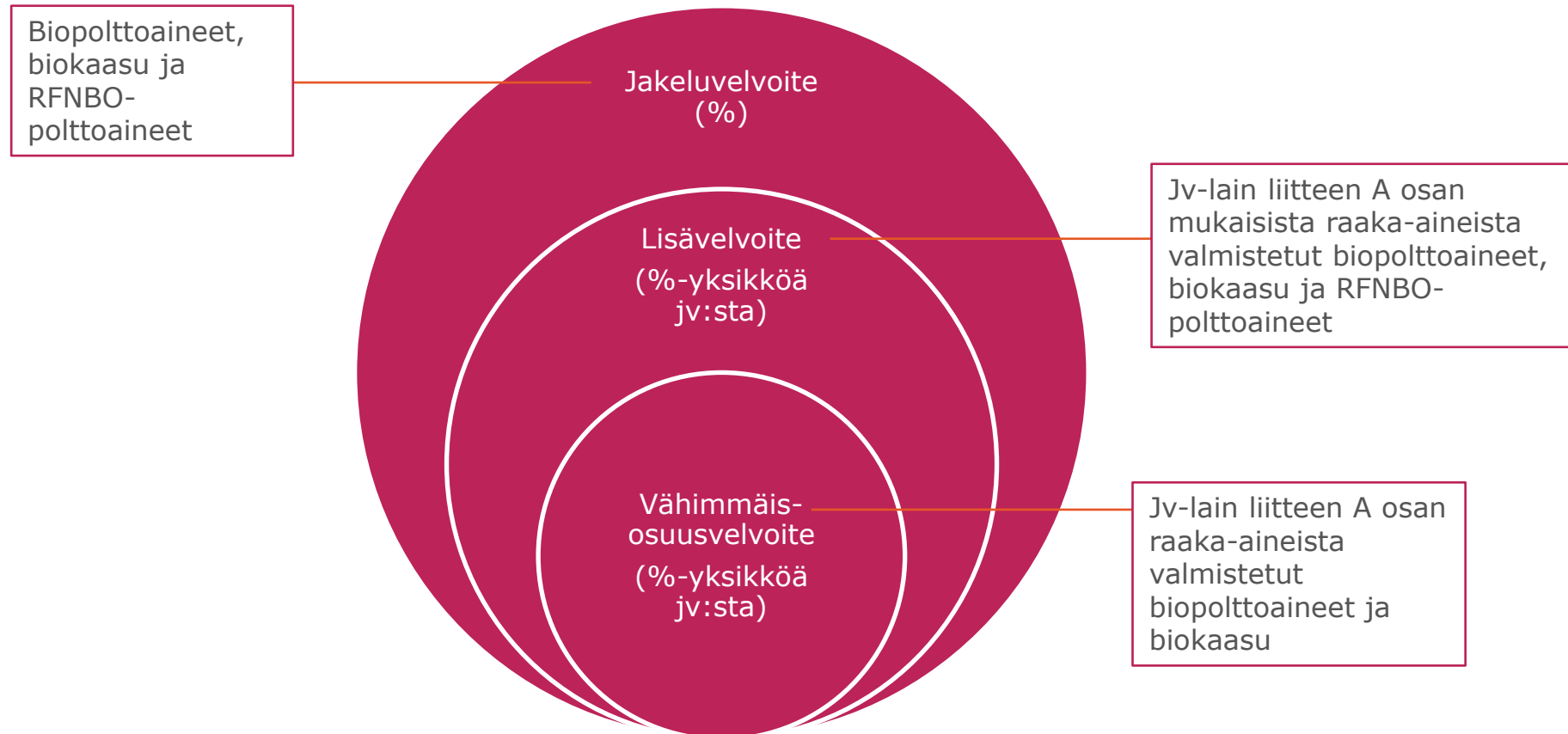
- Jakeluvelvoitelain mukainen ennakkotieto
 - Kuuluuko raaka-aine jakeluvelvoitelain listalle (RED II Annex IX)
 - Voiko raaka-aineella täyttää jakeluvelvoitteen lisävelvoitetta
- Ennakkotietoa voi halutessaan hakea jättämällä hakemuksen Energiavirastoon
- Jos raaka-aine mainitaan jakeluvelvoitelain listalla, esim. jätevesiliete, ei ennakkotietoa tarvita

Jakelijoiden väliset sopimukset ja tikettikauppa

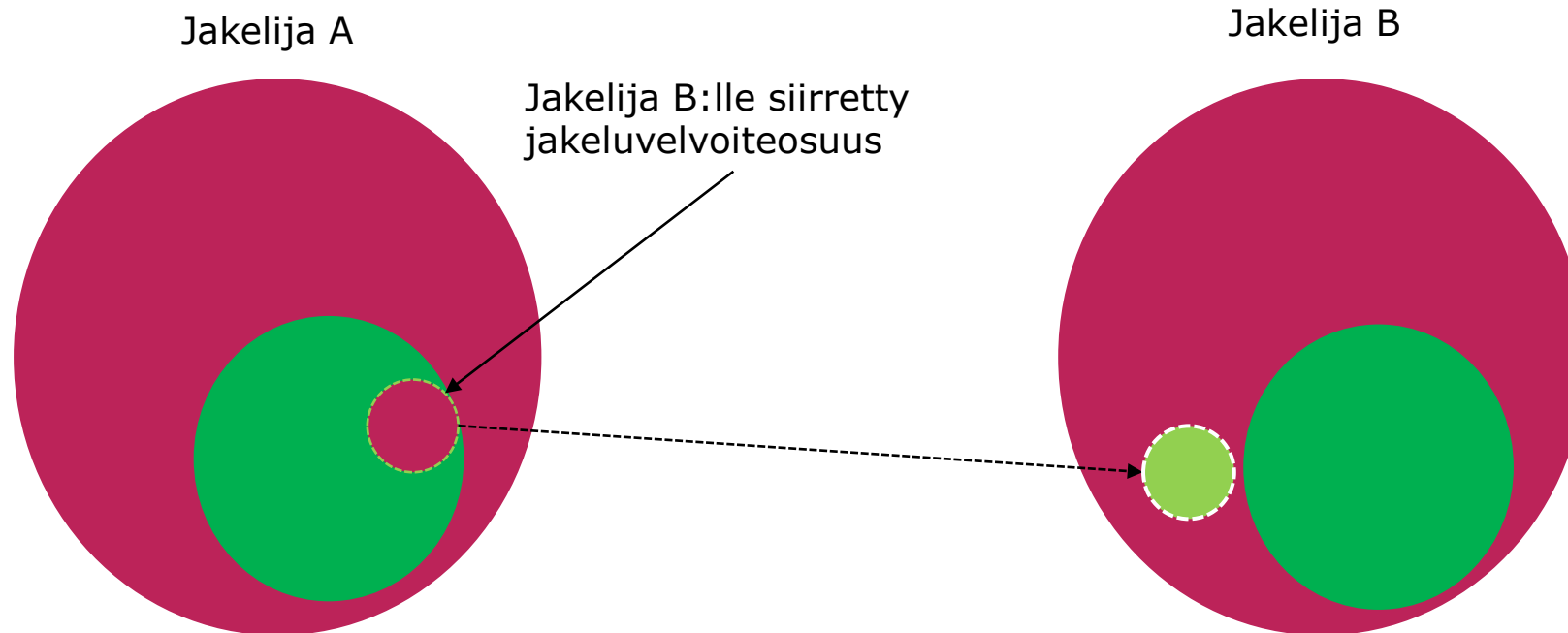

Jakeluvelvoitteen täyttäminen

- **Kestävien uusiutuvien polttoaineiden kulutukseen toimittaminen**

Velvoitteen siirtäminen toiselle yritykselle (tikettikauppa)

Velvoitteen siirtäminen toiselle jakelijalle

energiavirasto

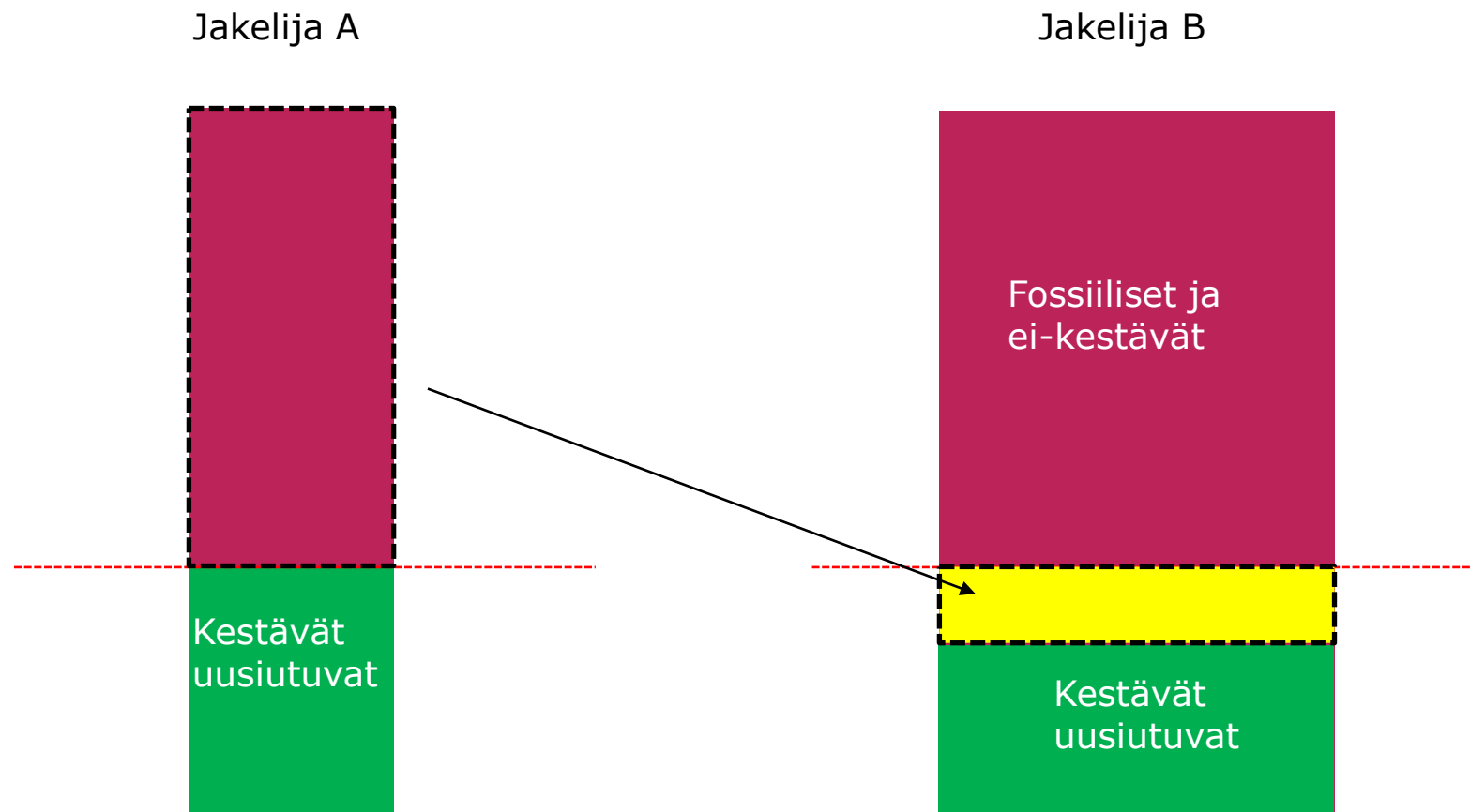
Jakelija A

Jakelija B

Velvoitteen siirtäminen toiselle jakelijalle

Velvoitteen siirtäminen toiselle jakelijalle

energiavirasto

Jakelija A

Jakelija B

Tikettikauppa

Tikettikauppa

- Tikettikauppaa käydään jakelijoiden välillä jakeluvelvoitteesta ja lisävelvoitteesta
- Energiavirastolla ei ole roolia tikettikaupassa
- Tikettikauppaa varten ei ole olemassa kauppapaikkaa
 - Suoraan jakelijoiden välillä
- Hintatietoja ei ole yleisesti saatavilla

Jakelijoiden väliset sopimukset

- Jakeluvelvoitelaki 6 §
 - Jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle
 - Jakeluvelvoite ja lisävelvoite
 - Jakelijoiden välisistä sopimuksista kopio Energiavirastolle jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä
 - Tikein hintaa ei tarvitse kertoa Energiavirastolle

Reilua energiaa

kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi

energiavirasto